

som var en Følge af den grusomme Behandling, hun havde faaet paa Jægerspris. Disse levende Vidner vil jeg, at man skal høre. Og jeg vil sige til den højtærede Justitsminister: Nu kan De afvise denne Sag — for det er jo en Afvisning — ved at sige: Jeg skal gerne se at skaffe alle mulige Oplysninger til Veje, men Tal, Statistik bryder jeg mig ikke en Døjt om, ikke en Smule. Alle disse Tal, alle disse tørre skematiske Oprensninger af, hvad der er givet ud, og hvad der er kommet ind, betyder ingenting. Det er Børnene, der maa stilles frem paa Baggrund af alt det, vi taler om her i Dag. Vi maa tale med disse Kvinder, vi maa een Gang for alle høre dem. De maa høre, og vil De ikke høre dem denne Gang, saa kommer vi igen. Jeg kommer igen, andre kommer igen, der bliver ikke Ro om denne Sag. De store Midler, som er stillede til denne Stiftelses Raadighed, skal en Gang blive til Velsignelse, og de kan kun blive det, hvis man fra Rigsdagens og Regeringsmagtens Side er rede til at høre de levende Vidner, de Kvinder, som har været Børn paa Jægerspris. De kan tale, dem maa man høre. Her maa nedsættes et Udvalg enten i denne Sal eller andetsteds, som virkelig har Bemyndigelse til at undersøge. Hvis der nedsættes et saadant Udvalg, hvis det er muligt at faa de Herrer til at ulejlige sig, til at gøre en lille Smule af det Arbejde, jeg har haft med denne Sag, nærer jeg ingen Tvivl om, at Resultatet vil blive, at man vil skrinlægge det gamle Opdragelses-system og skride til de store betydende Reformers, som det er min Tro, at Forstander Høy gerne ser indført. Det er jo et stort Spørgsmaal, om Forstander Høy, naar det kommer til Stykket, hvis han er den initiativrige og stærkt kritiske Mand, der ønsker, at der ud af Kritikken skal komme et helt nyt Syn paa denne Sag, store, alvorlige Forbedringer, er tjent med, at man siger: Der maa være Ro, der maa være Stillehed; nej, han er netop tjent med, at der bliver ved at være Uro, indtil bedre Forhold er skaffede til Veje. Ro vil her kun blive, hvis man skrider til en Undersøgelse; et overfladisk Besøg paa Jægerspris vil ikke betyde noget som helst.

Maa jeg saa, lige inden jeg slutter, sige, at den Omstændighed, at Plejebørnene paa Jægerspris har skullet uddannes til Tjenestepiger, at de er bestemte til at høre Underklassen til, fæstnet som den er af Bestyrelsen, er et Princip, der, som jeg allerede har fremhævet, er i lige Grad stridende mod Guds Anordning og de al-

menmenneskelige Rettigheder. Naar jeg siger det, og har Ret til at sige det her, er det, fordi Bestyrelsen i sin Aarsberetning fra 1884 har skrevet: „Ligesom Plejebørnene overensstemmende med Stiftelsens Fundats er altid ved deres Udgang fra Opdragelsesanstalten anbringes i Stillinger som Tjenestepiger, saaledes stræber man ogsaa stadig senere at modarbejde den Tilbøjelighed, som ikke sjældent opstaar hos dem, til at søge at tjene deres Ophold paa anden Maade; enkelte er dog slaet ind paa saadanne Veje“. Her ser man, hvorledes Bestyrelsen meget bestemt og snævert fastholder: Det er bestemt, at de skal være Tjenestepiger, saa skal de være Tjenestepiger, og vover de alligevel at slaa ind paa andre Veje, er man der straks for at føre dem tilbage paa den eneste rette Vej, nemlig at blive Tjenestepiger. Hvad vilde man sige, om en stor og rig Mand, en Margarinefabrikant, efterlod sig nogle Millioner Kroner og bestemte, at der for disse Penge skulde oprettes en Stiftelse for fattige Drengene af Almuen med det Formaal for Øje, at de skulde uddannes f. Eks. til Fabrikarbejdere? Saa vilde man dog rimeligvis forlange, at Justitsministeriet ikke maatte konfirmere en saadan Fundats. Nej, man har ikke Ret til at gribe ind i Barnets soleklare, almenmenneskelige Rettighed.

Under hvilken Synsvinkel Bestyrelsen paa Jægerspris har set den Kritik, der er rejst i denne Sag, fremgaar af den Omstændighed, at den i Aarens Løb aldrig har sendt en Aarsberetning til Rigsdagen. Rigsdagen, denne Rigsdag af Bønder, denne Rigsdag af almindelige jævne Folk — den skulde vi sende Aarsberetning til, ikke for alt i Verden! Det er en Naadesag, naar vi faar den. Bestyrelsens Formand har sagt, at det er et privat Anliggende, og det maa Offentligheden holde sig borte fra. Nej, siger jeg, der er ingen Institution, som kan stille sig udenfor den almindelige offentlige Kontrol. Det, vi maa kræve af Børnehjem og Opdragelsesanstalter, for at de skal blive det Værn for Børnene, som de skal være — thi Børnehjem og Opdragelsesanstalter for vanskelige Børn, Børn, der kommer paa gale Veje, abnorme Børn og aandssvage, dem kan vi ikke undvære —, er, at alle disse Institutioner, ogsaa naar det ikke er Statsanstalter eller kommunale Anstalter, maa være underkastede den almindelige offentlige Kontrol. Jeg synes, at det er et af de fundamentale Krav, som maa stilles, at de Hjem eller det Millieu, hvor-